

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan
Nazwisko: Jaroszewicz
Miejsce urodzenia: Mitawa (Jełgawa)
Data urodzenia: 27-05-1903
Kraj urodzenia: Cesarstwo Rosyjskie
Imię ojca: Mateusz
Imię matki: Barbara
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta kontrolno-śledcze i operacyjne Departamentu Śledczego MBP oraz WUBP w Kielcach w sprawie przeciwko ks. Janowi Jaroszewiczowi. Sprawę ks. Jaroszewicza wyłączono z głównego procesu biskupa Czesława, licząc na wykorzystanie go w charakterze świadka przeciwko biskupowi Kaczmarkowi. Sprawa biskupa Kaczmarka i kurii kieleckiej była, po zakończonej procesem pokazowym tzw. "sprawie wolskiej" gdzie skazano m.in. ks. Oborskiego, kolejnym etapem walki władz komunistycznych z kościołem w Polsce. Wykorzystano przy tym działalność ks. Leonarda Świdarskiego, który udzielał władzom szczegółowych i tendencyjnych informacji na temat funkcjonowania kurii kieleckiej ze szczególnym uwzględnieniem biskupa Kaczmarka i wikariusza generalnego kurii kieleckiej Jana Jaroszewicza. Ks. Jaroszewicz nie ugiął się w śledztwie i nie udzielił władzom żadnych informacji skierowanych przeciwko biskupowi i kurii. Aresztowany przez UB 20.01.1951. Oskarżany o wrogi stosunek do nowego ustroju, o redagowanie listu pasterskiego biskupa z 1939 roku, współpracę z niemieckim okupantem oraz przechowywanie wydawnictw antykomunistycznych. Przetrzymany bez procesu do wyroku w 1954 roku. Zwolniony 20.01.1955 po odbyciu całości zasądzonej kary 4 lat więzienia.</p>	<p>Akta o sygn. 4926/III wraz z mikrofilmem 2624/III zniszczono w 1985 roku. Wpis na podstawie dokumentacji ewidencyjno-kartotecznej.</p>	
<p>Biskup Jan Jaroszewicz został zarejestrowany 29.10.1963 pod nr 11386 w ramach Teczki Ewidencji Operacyjnej na Księdza (TEOK) przez Wydział IV KWMO w Kielcach. Kontrolowany operacyjnie również przez Wydział I Dep. IV MSW w Warszawie. Zbierano o nim szczegółowe informacje, w tym od agentury umocowanej w środowiskach kościelnych. Największe nasilenie inwigilacji w ramach TEOK przypada na okres 1963-1971. Po śmierci biskupa w 1980 roku zakończono prowadzenie TEOK i materiały złożono w Archiwum Wydziału "C" KWMO w Kielcach pod sygn. 7821/II. Akta zniszczono w roku 1989.</p>	<p>Akta TEOK o sygn 7821/II zniszczono w 1989 roku. Wpis na podstawie karty EOK-6/63 oraz załącznika do karty EOK-6/63.</p>	

Dokumentacja MBP oraz Dep. IV MSW ze sprawy biskupa Czesława Kaczmarka z okresu 1951-1960. Akta zawierają protokoły przesłuchań, stenogramy z podsłuchów oraz doniesienia agentury celnej umieszczonej wraz z osadzonymi w więzieniu mokotowskim ks. Janem Jaroszewiczem i biskupem Kaczmarkiem. Dzięki umieszczeniu podsłuchów i agentury celnej prowadzący śledztwo umiejętnie prowadzili tok przesłuchań biskupa Kaczmarka w ten sposób, że następnie przyznawał się do zarzucanych mu czynów. Ks. Jan Jaroszewicz w doniesieniach agentury celnej konsekwentnie prezentował antykomunistyczną postawę, nie udzielając szczegółowych zeznań na temat funkcjonowania kurii kieleckiej.

Akta o sygn. IPN BU 0648/27 (XXXVI/13 V14-36-13).

Akta Prokuratury Miasta Stołecznego Warszawy w sprawie przeciwko ks. Janowi Jaroszewiczowi. Zatrzymany przez UB 20.01.1951 wraz z innymi osobami w sprawie biskupa Czesława Kaczmarka, którego był bliskim współpracownikiem w Kurii Kieleckiej. Przetrzymany bez wyroku w okresie 1951-54 w Więzieniu Mokotowskim. Sprawę wydzielono z procesu biskupa Kaczmarka, aby użyć jego zeznań przeciwko biskupowi. Ks. Jan Jaroszewicz konsekwentnie odmawiał zeznań, mimo stosowania przez UB tortur. Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Warszawie z 20.04.1954 skazany z art. 2 dekretu z 31.08.1944, art. 24 par. 1 dekretu z 13.06.1946, art. 1 ustawy z 29.12.1950 i art. 1 par. 1 KK z 28.03.1952 na karę 7 lat więzienia. Po ponownym rozpatrzeniu skazany 06.12.1954 na karę 4 lat więzienia. Zwolniony 20.01.1955 po odbyciu całości zasądzonej kary.

Akta o sygn. IPN BU 507/215 (W 398/54).

Sprawa sądowa w Sądzie Wojewódzkim dla Miasta Stołecznego Warszawy przeciwko ks. Janowi Jaroszewiczowi. Zatrzymany przez UB 20.01.1951 w ramach sprawy biskupa Czesława Kaczmarka jako jego bliski współpracownik. W procesie politycznym skazany 20.04.1954 na karę 7 lat więzienia. Wyrok częściowo uchylono kolejnym wyrokiem z 21.07.1954 i sprawę przekazano do ponownego rozpatrzenia. Zmniejszono część kary z 3 lat do 1,5 roku więzienia. Kolejnym wyrokiem z 06.12.1954 sąd ustalił łączny wymiar kary na 4 lata. Zwolniony 20.01.1955 po odbyciu całości zasądzonego w 1954 roku wyroku.

Akta o sygn. IPN GK 317/655-656 (SWMW 655-656).

Materiały Dep. IV MSW dokumentujące działalność biskupa Jana Jaroszewicza w okresie 1958-1969. Stenogramy kazań, listy pasterskie, notatki, zarządzenia wewnętrzne.

Akta o sygn. IPN BU 0639/60 (8/78).

Zebrane przez Dep. IV MSW informacje z działalności biskupa Jana Jaroszewicza w okresie 1970-1978. Akta zawierają korespondencję jednostek SB dotyczącą biskupa Jaroszewicza, wyciągi z oficjalnych rozmów z przedstawicielami władz oraz wyrażane przez biskupa stanowisko dotyczące bieżących zagadnień społecznych i politycznych na terenie województwa kieleckiego.

Akta o sygn. IPN Kr 0713/97 (197/79).

Teczka personalna i teczki pracy agenta UB, a następnie tajnego współpracownika SB ps. "Iwa" z doniesieniami na ks. Jana Jaroszewicza, biskupa Czesława Kaczmarka oraz innych księży diecezji kieleckiej. Ksiądz katolicki, któremu UB w Kielcach w 1949 nadało ps. "Iwa", z powodu zagranicznego wykształcenia (Paryż, Rzym) uważał się - mimo skandali obyczajowych ze swoim udziałem - za lepszego do kariery i godności kościelnych m.in. od ks. Jana Jaroszewicza, udzielał organom bezpieczeństwa informacji przedstawiających kurię kielecką w złym świetle. Ks. Jan Jaroszewicz był obiektem szczególnych ataków, także w oficjalnych publikacjach TW "Iwa" jak artykuły w "Przekroju" i tzw. "Zielony Zeszyt" kolportowany przez władze komunistyczne w masowych nakładach. Doniesienia agenta UB ps. "Iwa" były jedną z podstaw kampanii antykościelnej oraz uwięzienia biskupa Kaczmarka, ks. Jaroszewicza i innych księży w pokazowym procesie politycznym.

Akta o sygn. IPN Ki 005/1840, t. 1-3 (25577/I) oraz mikrofilm o sygn. IPN Ki 0024/3243/J (25577/I).